

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Idylliska landsbygden och stora styggga staden -

**En jämförande studie av medierapportering kring sociala
problem på landsbygden och i tätort**

Katarina Sivenius

Kandidatuppsats SOPA 63

VT 2015

Handledare: Maria Bangura Arvidsson

ABSTRACT

Author: Katarina Sivenius

Title: The idyllic countryside and the big bad city – A comparative study of the news coverage regarding social problems in a rural and an urban area.

Supervisor: Maria Bangura Arvidsson

Assessor: Mikael Sandgren

The aim of this study was to examine how social problems are described and constructed in the printed press from two different regions in the south of Sweden; the rural municipality of Svalöv and the densely populated city Malmö. The study was based on news articles from the printed newspaper with the biggest daily circulation, from the respective areas. Articles relating to a predetermined array of social problems were collected from a ten-day period. The number of articles from the respective areas differed greatly, with the number of articles from the city being ten times greater than those from the rural municipality. The articles were analysed with constructs from Faircloughs Critical Discourse Analysis. Faircloughs method of analysing text with the aid of Systemic Functional Linguistics was replaced with the more versatile approach of Content Analysis. This proved to be a more suitable method of analysing a larger sample size. The process included distinguishing themes and identifying discourses in the articles from the two newspapers and comparing them. Findings showed that a disproportionately large percentage of the articles from both areas included the reporting of crimes, and in the case of Malmö, violent crimes and murder. Very few articles related to other kinds of social problems, for example poverty or substance abuse. Furthermore, the relation between the frequency of articles regarding murder in the Malmö newspaper and official statistics was found to be skewed; a calculation of ratio between the two showed that news about murder was greatly overrepresented in comparison to official statistics. Additionally, findings suggested that there are differences in how the two newspapers draw on other discourses, with the rural newspaper having a low level of interdiscursivity and the urban newspaper a relatively high level of interdiscursivity.

Key words: discourse analysis, social problems, printed newspapers, media coverage,

Fairclough

Tack till min familj:

Mamma som korrekturläste och peppade.
Jamie, min blivande man och bästa vän, som bryggde och serverade otaliga koppar te till långt
in på nätterna och höll om mig när jag ville ge upp.
Och till pappa, den gamle på landet. Du fick inte se det här arbetet avslutas. Jag hoppas att du
har tillgång till LUP vart du än befinner dig.

Ett stort tack till min handledare Maria Bangura Arvidsson som lyckades tygla och fokusera
alla mina tankar och idéer.

Tack

Innehållsförteckning

1 INLEDNING	6
PROBLEMFÖRMULERING	6
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	8
<i>Syfte</i>	8
<i>Frågeställningar</i>	8
2 DEFINITIONER OCH BAKGRUND.....	8
TÄTORTER OCH LANDSBYGD	8
SOCIALA PROBLEM.....	10
LANDSBYGDENS VILLKOR.....	12
3 GENOMGÅNG AV KUNSKAPSLÄGET	13
FORSKNING OM SOCIALA PROBLEM OCH MEDIA.....	13
4 TEORI	15
KRITISK DISKURSANALYS	15
<i>Den kritiska diskursanalysens begrepp</i>	16
PIGGYBACKING	18
5 METOD	18
SOCIALKONSTRUKTIVISM	18
KRITISK DISKURSANALYS	19
INNEHÅLLSANALYS.....	20
<i>De kategorier från materialet som analyserats</i>	21
O'CONNELLS UNDERSÖKNING	22
DEN KRITISKA DISKURSANALYSENS BEGRÄNSNINGAR	23
EMPIRI	24
UNDERSÖKNINGENS TILLFÖRLITLIGHET.....	25
ETISKA ÖVERVÄGANDEN	28
6 RESULTAT OCH ANALYS	29
INNEHÅLLSANALYS.....	29
<i>Malmö</i>	29
<i>Svalöv</i>	32
<i>Jämförelse</i>	33
DISKURSIV PRAKTIK.....	36
<i>Malmö</i>	36

<i>Svalöv</i>	39
7 AVSLUTANDE DISKUSSION	40
<i>Vidare forskning</i>	41
8 REFERENSLISTA	43

1 Inledning

Problemformulering

Idag lever 85 % av Sveriges befolkning i tätorter (SCB, 2012). Storstaden erbjuder ett större utbud av underhållning, social samvaro, tekniska innovationer och arbetstillfällen än landsbygden och dess småorter. Malmö kommun har i skrivande stund till exempel 1304 lediga jobb på Platsbanken, att jämföras med Svalövs kommun, som saknar en större tätort, där det finns 34 vakanser (Arbetsförmedlingen, 2014). Jag uppfattar det som att sociala problem i samhällsdebatten huvudsakligen kopplas till staden och att allmänheten kanske får uppfattningen att vissa problem bara tycks förekomma där. Det talas sällan om exempelvis hemlöshet i småorterna, varken i nyheterna eller på socionomutbildningen.

Debatter om sociala problem och konsekvenserna av dessa pågår ständigt i olika medier. Detta gäller inte minst i de tryckta dagstidningarna (papperstidningarna), även om dessa har förlorat läsare till förmån för internetbaserad nyhetsrapportering de senaste åren (Journalisten, 2012; Medievärlden, 2014; Nordicom, 2015). Pressen kallas informellt för den tredje statsmakten och på Riksdagens hemsida redogörs det för medias förmåga att granska och skapa opinion – ”Medierna är med och styr samhällsutvecklingen” (Riksdagen, 2014). Anders Jakalas och Inger Wadbring (2013) skriver i en SOM-undersökning att ”massmedier är bland annat bärare av kunskaper om det samhälle man lever i – och kunskap är en viktig faktor i det demokratiska systemet”. Därför är det inte konstigt att befolkningen vänder sig till media när den vill ta ”temperaturen” på olika sociala problem och företeelser.

Brottsstatistik, information kring sociala problem, politiska beslut och information om andra viktiga händelser finns att tillgå för den som vet hur man ska hitta dessa fakta. Men det kan dock vara svårt att tillgodogöra sig informationen om man till exempel inte besitter kunskap om hur statistik ska tolkas och så vidare. Mängden tillgänglig information är dessutom stor. Det finns till exempel 16 nämnder i Malmö vilka har sammanträden för att diskutera och besluta om frågor ca 10 gånger per år (Malmö stad, 2015). Antalet minnesanteckningar och protokoll uppgår till ca 16 stycken i månaden och dessa är ibland mycket omfattande (ibid.). Antalet lagföringsbeslut (som ledde till huvudförhandling i tingsrätt eller strafföreläggande) var 15 109 stycken bara i Skåne län 2013 (BRÅ, 2015). Det är således mycket arbetsamt och tidskrävande för en privatperson att gå igenom till exempel beslut från kommunernas nämnder, statistik eller

domslut från domstolarna. Media fungerar likt ett nät som fångar upp det som bedöms vara intressant och förmedlar den informationen till medborgarna. Via media skapas en medierad erfarenhet av händelser och problem (Thompson, 1995).

En del av den grundläggande problematiseringen i denna uppsats går ut på att dagspressen är en maktfaktor som selekterar mycket av den information som vi medborgare får till oss varje dag. "Händelser, platser och människor är grunden i en normal uppslagsdiskussion för berättande journalistik", skriver journalisten Sören Larsson (1994, s. 119). Staden med sin stora befolkning och händelserika vardag blir således en naturlig källa till nyheter. Landsbygdens händelser och viktiga information verkar hamna i skuggan av den dramatiska staden, något som tidningarna själva har uppmärksammat. I artikelserien *Klyftan mellan stad och land* i Dagens Nyheter skriver Lenas (2014) att det blir vanligare att medias reportage om landsbygden romantiserar och exotifieras. Författaren Lars Wilderäng citeras i texten och han konstaterar att det inte finns en landsbygdssbild. Det skrivs om bönder och kosläpp, även om väldigt få på landsbygden är bönder i dag (ibid.). Det rapporteras sällan om vad majoriteten av de boende utanför storstäderna kan relatera till. Media låter till och med storstadsmänniskan till viss del bestämma vad den vill läsa om och då blir det färre alldagliga, realistiska inslag (ibid.).

I samma artikelserie kan vi läsa hur Nordström (2014) tar upp hur storstaden blivit norm och hur detta vidgar klyftan mellan stad och land. Kulturgeografen Madeleine Eriksson vid Umeå universitet intervjuas och berättar hur landsbygdsmänniskan inom populärkulturen ofta beskrivs som bakåtsträvande och lite misslyckad (ibid.). Och även om tematiken i nyhetsrapporteringen är något nedtonad så bygger den till stor del på stereotyper om utbildade och omoderna människor.

De senaste åren har vi i tidningarna fortlöpande kunnat läsa om helt andra skeenden i Malmö: nya "lasermannen" (bl.a. Chukri, 2012, s. B4; Younes & Brundin, 2011, s C8) och upplopp i Rosengård (bl.a. Rydén, 2008, s. C12) för att nämna ett par följetonger. Några liknande redogörelser från till exempel Svalövs kommun som uppmärksammas av en större publik har mig veterligen inte förekommit. Det är därför intressant att på ett konkret sätt visa hur nyhetsrapporteringen ser ut i de olika områdena.

Undersökningen stadens och landsbygdens medierapportering kring sociala problem är komplex och jag förväntar mig inte ett tillfredsställande svar utifrån resultaten av denna lilla studie. Ansatsen är däremot, enligt min ödmjuka åsikt, viktig.

Syfte och frågeställningar

Syfte

- Syftet med uppsatsen är att undersöka hur sociala problem konstrueras i dagstidningarna i en större tätort respektive på landsbygden.

Frågeställningar

- Hur skiljer sig teman i diskursen kring sociala problem åt i tidningarna?
- Hur omfattande är förekomsten av sociala problem i respektive nyhetsrapportering jämfört med utbredningen av sociala problem enligt officiell statistik?
- Vilka förutsättningar formar nyhetsrapporteringen i tätort respektive på landsbygd?

2 Definitioner och bakgrund

I den här uppsatsen kommer olika begrepp och definitioner att användas i syfte att avgränsa problematisering kring uppsatsens ämne. *Landet* är till exempel en mångtydig benämning som kan innebära både ett mycket glesbebyggt område och en mindre ort på landsbygden. Den benämningen är heller inte lämplig att använda i uppsatsen. Begrepp som rör geografiska områden, till exempel tätort, landsbygd och glesbygd, är vanskliga att använda eftersom olika svenska instanser använder varierande definitioner. SCB, Sveriges kommuner och landsting och Jordbruksverket har alla olika definitioner. *Socialt problem* är ytterligare ett begrepp som kräver en utförligare förklaring, trots att de flesta kan nämna ett socialt problem. Det är följaktligen lämpligt att reda ut alla dessa begrepp innan uppsatsen har kommit igång.

Tätorter och landsbygd

I en rapport från Länsstyrelsen (2001) diskuteras begreppet *landsbygd* och hur svårt det är att definiera vad som menas med just landsbygd. Sveriges skiftande natur- och kulturlandskap gör att landsbygd som begrepp blir väldigt vagt. På den plana skånska landsbygden är avstånden till

grannar, affärer och tätorter generellt kortare än i Norrland. Där kan det vara flera kilometer skog och svårframkomlig mark till närmaste småort eller granne.

Definitionen av vad som räknas som landsbygd bygger främst på befolkningsantal men avgränsningarna blir olika beroende på var informationen hämtas. Exempelvis redovisar SCB ganska detaljerat vad som avses med tätort, det vill säga sammanhängande bebyggelse med normalt högst 200 meter mellan husen och minst 200 invånare (SCB, 2015). Däremot använder inte SCB befolkningmängden utanför tätorterna som ett mått för att till exempel beskriva skillnaden mellan glesbygd och landsbygd. På så vis betraktas allt utanför tätorterna som landsbygd. SCBs definitioner är ett trubbigt instrument som inte går att använda i syfte att avgöra huruvida Svalövs kommun är en landsbygdskommun.

I uppsatsen behövs dock någon form av avgränsning för att kontrollera och definiera att det rurala område som används i jämförelsen går att räkna som landsbygd. Utifrån Jordbruksverkets (2013) och SKLs (2011) kategoriseringar går det vid en första anblick inte att definiera Svalövs kommun som en landsbygdskommun. Dessa instanser definierar Svalövs kommun som en "pendlingskommun" eftersom en viss procent av de boende i kommunen pendlar till arbete i "storstadsområde". Detta eftersom Malmö endast ligger på 5 mils avstånd (Jordbruksverket, 2013; SKL, 2011). Det är endast efter att de definitionerna räknats bort som, åtminstone utifrån Jordbruksverkets avgränsningar, Svalövs kommun kan räknas som landsbygdskommun (Jordbruksverket, 2013). När man vill ta reda på de sociala villkoren för kommunens befolkning är det inte alltid så relevant att veta hur många som arbetspendlar till en kommun eller hur nära en storstadsregion kommunen ligger. Exempelvis spelar information om pendlande och vistelse i storstaden på vardagar ingen roll när det gäller barn och ungdomar under 16 år efter som de flesta går i den egna kommunens skolor.

Alla definitioner till trots kvarstår det faktum att Svalövs kommun har en relativt liten befolkningsmängd, plats 28 av 33 i Skåne, och ligger på plats 29 av 33 vad gäller befolkningstäthet i Skånes kommuner (SCB, 2014). Svalövs kommuns status som ett ruralt område stärks ytterligare när befolkningstätheten i Malmö stad (hela kommunen) ställs i kontrast till samma statistik i Svalövs kommun. I Svalövs kommun är befolkningstätheten 34,8 invånare per kvadratkilometer. Motsvarande siffra för Malmö stad är 2 031,3 invånare per kvadratkilometer (SCB, 2014). Dessa faktorer tillsammans bör kunna motivera att Svalövs kommun är en landsbygdskommun.

Sociala problem

Det är inte alltid lätt att precisera vad ett socialt problem är för något. Ted Goldberg, professor i sociologi, inleder också sitt kapitel i *Samhällsproblem* (2005 s. 13) med att klargöra hur svårt det är att definiera ett socialt problem. Han ger dock en överblick av hur man kan försöka avgränsa sociala problem. Det finns olika förhållningssätt och ett av dessa går ut på att se sociala problem som ett resultat av antingen *social desorganisation* eller *avvikande beteende* (Merton & Nisbet, 1966 i Goldberg, 2005 s. 14). *Social desorganisation* innebär att det sociala systemet har brister som gör att målen för både kollektivet och individerna inom systemet inte uppfylls i tillräckligt hög grad. Det beror främst på att något är tekniskt fel i det sociala systemet och att ett annat socialt system kanske hade varit att föredra. *Avvikande beteende* är ett beteende hos individen som avviker från de normer som är uppställda (Merton & Nisbet 1966 i Goldberg 2005).

Ett annat sätt att förklara hur sociala problem definieras är *konsensus-* respektive *konfliktperspektiv* (Israel 1984 i Goldberg 2005). *Konsensusperspektivet* betonar att systemet generellt är i balans och försöker upprätthålla harmoni. Det sociala systemet är beroende av att allas värdesystem är det samma eller liknande. Obalans uppstår när någon bryter mot de gemensamma normerna. Detta uppfattas som störande och negativt för den sociala sammanhållningen – och blir ett socialt problem (ibid). Ett sådant system bygger ofta på moral och tradition. Motsatsen till konsensusperspektivet är *konfliktperspektivet* där konflikt och obalans är normaltillstånden och harmoni undantaget. Konflikterna beror främst på att vissa har mer än andra. De som har kontroll över tillgångarna har makt som de använder till sin egen fördel, bland annat genom att omvandla sin ekonomiska makt till politisk makt (ibid). Så länge vissa har mer makt än andra kommer konflikter och sociala problem alltid att finnas. Dessa förklaringsmodeller är bara ett par av alla de verktyg som finns för att definiera sociala problem.

FN-kommittén och SOFI (Institutet för social forskning) intresserade sig på 60- och 70-talet för att göra undersökningar om människors levnadsstandard och utifrån det försöka definiera sociala problem. Elmér et al. (2000) beskriver att SOFI definierar sociala problem som avvikelser i levnadsnivå med hänsyn till saker som bland annat sysselsättning, inkomst, bostad, sociala relationer och hälsa. Villkoret för att något ska få ingå i välfärdsbegreppet är att det är ett område som människor kan påverka genom politiska kanaler (ibid). Elmér et al. (ibid.) tar även upp problemet med att till exempel definiera alla låginkomsttagare som bärare av sociala problem. Med den logiken skulle alla studenter som endast har studiestöd ha sociala problem.

Ett sätt att närma sig begreppsbestämningarna kring sociala problem, som går att applicera i uppsatsens analys, är att avgränsa så att bara de mest tydliga kategorierna finns kvar. Det omfattar kategorier som onekligen är sociala problem, och har varit det så länge att de flitigt har förekommit i den offentliga debatten. Detta är en logisk avgränsning eftersom dagstidningarnas artiklar är underlag i uppsatsen och både skapar och speglar samhällsdebatter.

Även denna avgränsning har en del problem. Först och främst måste man ha någon form av statistiskt underlag från dagspressen som talar om vilka sociala problem som faktiskt figurerar i tidningarna, hur många kategorier det är samt omfattningen av varje kategori. De teoretiska ramarna som beskrivits innan i detta avsnitt ger en förning om hur stort ett sådant arbete skulle bli. Floran av sociala problem är ansenlig och förändras ständigt; "...what we call 'social problems' is *not* a stable category" (Loseke, 2003, s. 4).

Det är dock inte lämpligt att bara "tycka till" om vilka problem som bör ingå i problemanalysen. Inte heller är det tillräckligt med en abstrakt förståelse för hur man kan definiera sociala problem. Det behövs ett konkret tillvägagångssätt för att verkligen förankra de utvalda problemen som just *sociala problem*. Donileen R. Loseke (2003) har en metod för att se vad som kan definieras som ett socialt problem, utifrån en allmän avgränsning. Definitionen delas upp i fyra delar (ibid):

- Termen socialt problem ska indikera att något är *fel* – det ska innebära skada för någon
- Det ska vara ett *utbrett* problem, inte något som bara drabbar väldigt få
- Ett socialt problem är något som vi har förhoppningar om att kunna *förändra* till det bättre
- Sociala problem är något som vi anser *ska förändras* – ett socialt problem måste *åtgärdas*

De problemområden som jag avser att undersöka är: missbruk, kriminalitet, hemlöshet, fattigdom, arbetslöshet. Utifrån Losekes (ibid.) definitioner av sociala problem ser vi att de problemområdena uppfyller kriterierna.

Landsbygdens villkor

År 2004 tillsatte den dåvarande regeringen en parlamentarisk kommitté (direktiv 2004:87TPF1FPT) med syfte att ge förslag på åtgärder för att långsiktigt kunna uppnå en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling av landsbygden.

Landsbygdskommittén ansåg följande perspektiv vara centrala för landsbygdens utveckling framöver: lokalt perspektiv på demokrati, landsbygdens företagande och arbetsmarknad, landskapets förändring, utmaningarna för en fungerande vardag, livsvillkoren på landsbygden och kompetens, lärande och forskning (SOU 2006:101).

Först och främst vill jag nämna ett intressant konstaterande från rapporten som delvis kan förklara varför det är svårt att hitta material till min uppsats. De hävdar i SOU 2006:101 att den svenska landsbygdsvetenskapen internationellt sett är ganska obetydlig med blygsam publicering och begränsat deltagande i internationella forskningsarbeten. I svensk forskning räknas inte landsbygden som ett vetenskapligt fält som i många andra länder, vilket gör att landsbygdsperspektivet i stort sett försvinner inom svensk politik. Forskning för att öka kunskapen kring ekonomiska och sociala frågor är nästan obefintlig och bör enligt utredningen stödjas framöver.

Det som jag tycker är intressant är främst hur kommittén ser på utmaningarna för en fungerande vardag och livsvillkoren för landsbygden. När det gäller en fungerande vardag föreslås att förutsättningarna förbättras för de som bor på landsbygden. Människorna där bör ha samma rätt till bra boende, service, trygghet och säkerhet som de som bor i staden. Möjligheterna till detta föreslås alltså ökas med hjälp av bland annat bättre kommunikationer (inklusive bredband och mobiltelefoni) att underlätta nybyggnation och att satsa mer på infrastrukturen. Man tar också upp hur viktigt det är för den ekonomiska utvecklingen (företagsamhetens utveckling) att människorna på landsbygden har bra livsvillkor och att satsningar på detta behöver göras. I utredningen tas också kvinnors, mäns och ungdomars lika villkor upp – förutsättningar för en god integration – förutsättningar för demokrati och ledarskap. De konstaterar vidare i rapporten att alla människors behov är ganska lika men att förutsättningarna är olika i staden och på landsbygden. Därför anses det att lösningarna behöver vara olika, både beroende på livsskede och boendemiljö.

Man tar också upp att befolkningen minskar i många landsbygdsområden och att det därför är viktigt att underlätta integrationen för människor som har sitt ursprung i andra länder. Detta kan bidra till en positiv utveckling av landsbygden genom tillströmningen av arbetskraft, ökat serviceunderlag, mer företagsetablering, ökad skattebas och så vidare. Socialt sätt hoppas man på en ökad insikt om den resursförstärkning de nya invånarna innebär när det gäller tillväxt och utveckling. Enligt rapporten visar undersökningar att invandrare som bor i landsbygdskommuner lättare kommer in i arbetslivet än de som bor i stadsområdena.

I detta sammanhang tar utredarna också upp varför många invandrare inte vill söka sig till landsbygden trots att där många gånger finns större möjligheter till arbete och bostäder. En förklaring är att i många av de länder som invandrarna kommer ifrån är fattigdomen stor på landsbygden. Dåliga bostäder och boendemiljöer är vanliga och det saknas ofta service och kommunikationer. En viktig fråga är alltså om en större kunskap om den svenska landsbygden, och om den lilla miljöns positiva inverkan på integration, skulle kunna ändra invandrarernas inställning.

I rapporten tas också upp problemen med brist på bostadsalternativ på landsbygden. De flesta bostäder där är så kallade egna hem. Hyresbostäder finns endast i begränsad omfattning på landsbygden och i mindre byar. En ökning av hyresrätter skulle innebära lättnader för både ungdomar som vill flytta hemifrån och för äldre som vill sälja sitt hus och flytta till en hyreslägenhet. Det skulle också innebära att människor lättare skulle kunna prova att bo på landsbygden utan att genast behöva köpa ett eget hus.

3 Genomgång av kunskapsläget

Forskning om sociala problem och media

En irländsk socialpsykolog, Michael O'Connell, gjorde en undersökning om hur väl brottsrapporteringen i irländsk massmedia speglade statistiska fakta (Bergström & Boréus, 2005). Genom att mäta relation mellan olika typer av brott och mängden artiklar om dessa som förekom i media med hur många faktiska brott som anmälts till Garda (irländska polisen) fick han fram hur stor skillnaden var mellan upplevda problem och offentlig statistik. Slutsatsen var att grova våldsbrott som mord och mordbrand var överrepresenterade i media. Diskrepansen kan förklaras med att denna typ av artiklar lockar läsare (Loseke, 2003). Enligt Loseke (ibid.)

håller nästan all medierapportering i USA på att utvecklas i denna sensationalistiska riktning, vilket också är ett rimligt antagande gällande svensk media även om det inte gått lika långt här.

Efter sökning på LUB search hittade jag några forskare som problematiserar hur man rapporterar kring sociala problem, främst brott, i media. Joy Wiltenburg (2004), Judith Malane (2006) och Mervi Pantti (2005) tar i sina artiklar upp olika problem som de anser finns inom media och som påverkar oss negativt. Pantti (2005) argumenterar för att vi befinner oss i en tid då media prioriterar känslor framför fakta, bland annat genom det som benämns "mourning sickness" (ibid.). Det innebär att sorg har blivit en given del av rapportering när något upprörande har hänt: "...the ways in which ordinary people express their 'grief' when something dreadful has happened has become a news story in its own right" (Pantti, 2005, s. 358). Marlane (2006) anser att tv-nyheter i USA har offrat sin trovärdighet i utbyte mot sensationism och högre tittarsiffror. Det är relevant att undersöka i vilken utsträckning vi kan se samma trend här i Sverige. Dock behandlas sociala problem på landsbygden inte i någon större utsträckning inom den svenska mediaforskning.

Svensk forskning om landsbygdens sociala problem i media är svår att hitta men bland andra Magnus Andersson (2010) har skrivit en artikel om hur en sydsvensk kommun kämpar för att bli en attraktiv plats att besöka och investera i. De försöker hitta en ny identitet efter att de lokala industrierna blivit olönsamma eller gått i konkurs. Han beskriver hur de styrande i kommunen försöker hitta strategier för att locka turister och entreprenörer, bland annat genom att synas i media. Andersson beskriver hur kommunens befolkningssmängd minskar och att arbetslösheten är något högre än riksgenomsnittet och att lönerna är lägre än genomsnittet. Det öppnar upp för resonemang om att befolkningen som bor där inte är förskonad från sociala problem. Dock är det inte något som diskuteras djupare eftersom Andersson (ibid.) fokuserar på hur landsbygdskommunen försöker hitta en ny identitet i en globaliserad värld. Medias största uppgift verkar inte vara att rapportera om eventuella problem som till exempel narkotikamissbruk eller bidragsberoende, utan att istället marknadsföra kommunen som en produkt som kan konsumeras och på så vis göra den attraktiv. Här blir bilden av landsbygden som en naturskön idyll ett viktigt instrument och motbilder är troligen inte uppmuntrade av varken de som bor där eller de som styr.

Woods (2010) har skrivit en artikel om hur landsbygdens villkor inte verkade intressanta för nyhetsmedia tills för ett par decennier sedan. Han framhåller att bilden av landsbygden som en

idyll ständigt blev, och fortfarande blir, reproducerad i nyheter, film och tidskrifter. "More commonly, however, the countryside is portrayed through the prism of the 'rural idyll': as a safe, comfortable, tranquil, unhurried and untroubled place, where life proceeds in harmony with nature, free from the hustle, bustle and stresses of city living. (Woods, 2010, s. 218) Brittisk nyhetsmedias relativt nyfunna intresse för rurala problem måste dock ses utifrån pressens politiska och ekonomiska egenintressen, anser Woods (2010).

Forskning kring livsvillkoren på den svenska landsbygden är till största del inriktad på företagande och ekonomi. Många av de offentliga utredningarna som rör landsbygd handlar om hur man ska öka lönsamheten och bygga ut infrastrukturer (bland annat SOU 2006:101).

4 Teori

I det här avsnittet kommer jag att beskriva de teorier och för teorierna relevanta begrepp som analysen och metoden bygger på. Syftet är att förklara hur de olika teoretiska perspektiven kommer att användas och vilka begrepp som förknippas med dem.

Kritisk diskursanalys

Den kritiska diskursanalysen används som både teori och metod av Fairclough (2003) vilket gör den svårplacerad i uppsatsens disposition. I det här avsnittet avhandlas därför den teoretiska grunden och de begrepp som hör till. Diskursanalysen som metod hamnar följaktligen i metodkapitlet.

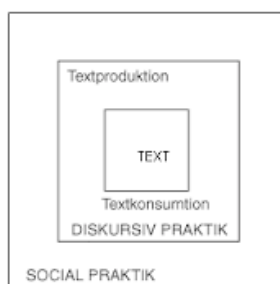
Fairclough (ibid.) är öppen med att den kritiska diskursanalysen inte är objektiv i sitt förhållningssätt till det som studeras. Enligt Fairclough kan den kritiska diskursanalysen användas för att visa hur budskap i olika medier skapar maktstrukturer som utesluter eller förtrycker vissa grupper. Vidare har diskurser en potential att skapa ideologier som i sin tur är med och skapar strukturer kring makt, dominans och exploatering. Den kritiska diskursanalysen skiljer sig från andra teorier som beskriver ideologier på så vis att den på ett tydligare sätt relaterar makt till ideologi (ibid.). Därför har Fairclough valt att kalla sin diskursanalys för "kritisk".

Fairclough hävdar att den kritiska diskursanalysen fyller ett tomrum som övriga socialkonstruktivistiska förklaringsmodeller skapat. De övriga socialkonstruktivistiska teorierna kan upplevas som idealistiska och utan verklighetsförankring (ibid.). Fairclough anser att den kritiska diskursanalysen skiljer sig från andra teorier genom att vara realistiskt förankrad. Detta innebär att han är lika intresserad av diskurser som hjälper till att skapa fysiska, sociala och kulturella manifestationer som av de diskurser vilka skapas av olika institutioner (ibid).

Den kritiska diskursanalysens begrepp

Den *diskursiva praktiken* analyserar hur texten har producerats, hur den distribueras och konsumeras (Bergström & Boréus, 2005). Den *sociala praktiken* visar hur diskurser är en del av ett större samhällsmönster där olika diskurser samsas. Med hjälp av andra teorier kan man synliggöra dessa mönster men Fairclough har inga krav på vilka dessa hjälpteorier ska vara (Winther Jörgensen & Phillips, 2000). Den sociala praktiken kommer inte att analyseras i denna uppsats. Det är en dimension som säkerligen hade varit spännande att utforska i en annan undersökning där mer utrymme kan ges jämförelsen mellan tätortens och landsbygdens sociala praktiker.

Fairclough har byggt upp sin metod och teori kring en tredimensionell modell som omfattar text, diskursiv praktik och social praktik (ibid.). Den diskursiva praktikens konsumtions- och produktionsprocesser kan inte analyseras utan att först göra en textanalys (ibid.). Den sociala praktiken analyseras sedan utifrån den diskursiva praktikens diskursordningar och hur dessa förändras eller reproduceras (ibid.). Avsikten är att se vilka följder diskursordningarnas eventuella reproduktion eller omstrukturering har på den sociala praktiken (ibid.). Valda delar ur den tredimensionella modellen kommer att användas och deras funktion beskrivas utförligare i metodavsnittet.

Faircloughs tredimensionella modell

Modellen innefattar även andra begrepp som hjälper till att beskriva de ibland komplicerade förhållandena mellan dimensionerna. *Diskursordning* innebär en uppsättning, för sammanhanget, bestämda diskursiva praktiker som i sin tur består av *genrer* och *diskurser*. Diskursordningen inkluderar alla diskurser och genrer som figurerar inom en bestämd institution. Dessa texter och tal ingår i olika *genrer*, till exempel reklamgenrer och nyhetsgenrer. Genrer "...constitute different vision of, for instance, the field of government and the wider conjuncture of social fields it is a part of, and different classification (or di-visions) of that social world" (Fairclough, 2010, s. 175). I dessa genrer florerar olika diskurser, till exempel feministisk diskurs och nyliberal diskurs. Faircloughs tes är att det hela tiden, bland annat inom olika diskursordningar och sociala praktiker, råder en kamp om att få sätta dagordningen genom att kontrollera vilka diskurser som får företräde (2010). Fairclough använder här begreppet *hegemoni* för att benämna den maktkampen. I sammanhang där det råder en stabil hegemoni är utbytet av kreativa tankar och andra diskursiva händelser hårt kontrollerat – kreativiteten är låg. Motsatsen gäller för kontexter där ganska lite makt utövas över vilka diskurser som ska selekteras (ibid.).

Genom att studera diskursordning kan man ibland skönja olika *sociala praktiker* (Bergström & Boréus, 2005). Sociala praktiker skapar textuella händelser men är samtidigt skapade av text. Det är ibland svårt att skilja de två åt (Fairclough, 2003).

Intertextualitet och *interdiskursivitet* är två begrepp som kommer att användas i analysen av den diskursiva praktiken. Intertextualitet delas upp i två subkategorier; *manifest intertextualitet* och *intertextualitet*. Den manifesta intertextualiteten beskriver hur texter uttryckligen bygger på andra texter, det vill säga att man hänvisar till annan text i den kommunikativa händelsen (till exempel i en artikel) med hjälp av citat eller hänvisningar (ibid). Den andra kategorin bygger på en vagare sammanlänkning av kommunikativa händelser (texter), till exempel med alluderingar eller imitationer.

Det är möjligt att vi under analysens gång stöter på så kallade *intertextuella kedjor* där samma artikel används flera gånger med några få ändringar (Winther Jørgensen & Phillips, 2000). Det skulle kunna ske vid större händelser där ny information tillkommer hela tiden och artikelförfattarna därför uppdaterar originalartikeln kontinuerligt. Intertextualitet kan användas för att identifiera den diskursiva praktiken genom att man ser mönster i produktionen av artiklar (Bergström & Boréus, 2005).

Interdiskursivitet är nära förbundet med Intertextualitet men innebär att texter bygger på andra diskurser och genrer istället för rent lingvistiska komponenter (Winther Jörgensen & Phillips, 2000). När det är hög interdiskursivitet i en text betyder det oftast att diskursordningen inom, i det här fallet media, är föremål för förändring (ibid.).

Piggybacking

Donileen R. Loseke (2003) beskriver i *Thinking about social problems* hur sociala problem framställs ibland annat i media. *Piggybacking* är en strategi inom media för att behålla läsarnas intresse. Risken finns att läsarna tröttnar på ett ämne som upprepas ett flertal gånger. Genom att expandera problemområdet så att flera olika fenomen länkas samman och bildar nya nyheter behåller man intresset hos publiken. Oftast länkas en uppmärksam nyhet till nya, ännu inte uppmärksammade, händelser så att den nyttillkomna informationen också får större spridning. Ett problem som kan uppstå när medier utnyttjar den här typen av strategier är att de "går för långt" (ibid.) i sina påståenden om olika fenomenens sammanlänkning och betydelse. Enligt Loseke (ibid.) reagerar befolkningen genom att sluta lyssna. I dagens digitala media är det möjligt att kommentera på många nyhetsartiklar direkt i det forum där de publicerats, varvid det är enklare för befolkningen att protestera ganska omgående på sådant de inte håller med om.

Även om publikens intresse inte kommer att undersökas i denna uppsats är piggybacking som fenomen intressant i förhållande till hur journalister producerar nyheter, som en del av den diskursiva praktiken. Det skulle kunna vara intressant att undersöka om det förekommer, och i så fall om det är både i tätorten och på landsbygden.

5 Metod

Socialkonstruktivism

Diskursanalys, som används som metod i denna uppsats, bygger på socialkonstruktivism och därför är det lämpligt att beskriva socialkonstruktivismens principer.

Socialkonstruktivism är ett ontologiskt perspektiv som inrymmer en syn på samhället som något vi konstruerar och något som ständigt förändras (Jönson, 2010, s 17). Allt antas vara konstruktioner; det som kallas manligt, kvinnligt, kultur och så vidare. Dessa benämningar betraktas av socialkonstruktivister som diskursivt konstruerade kategorier (Bryman, 2008).

Beroende på i vilket sammanhang och under vilken tidsperiod de uppenbarar sig kan de tolkas olika.

Socialkonstruktivismen uppstod som ett alternativ till en lång tradition av objektivism och positivism (Bryman, 2008; Jönson, 2010). Till skillnad från objektivismen fastställer socialkonstruktivismen att det inte finns någon absolut sanning eller en obestridlig verklighet, utan dessa är konstruerade av oss. Detta förhållningssätt lämnar utrymme för en pragmatisk inställning till olika fenomen och sätter istället fokus på språkligt konstruerade processer som tillsammans skapar en företeelse eller ett problem (Bergström & Boréus, 2005).

Kritisk diskursanalys

Intresset för lingvistik i kombination med ett samhällskritiskt förhållningssätt är en följd av att språkets betydelse har ökat de senaste årtiondena. I och med omställningen från ett industrisamhälle till ett servicesamhälle förändras språkets inflytande över ekonomi och politik (Chouliaraki & Fairclough, 1999).

I min uppsats är diskursunderlaget rent textuellt, men all typ av kommunikation kan vara föremål för en kritisk diskursanalys. Fairclough analyserar till exempel även andra semiotiska inslag, som bilder och typografi.

I den här uppsatsen ligger fokus främst på beskrivningen av sociala problem i tryckt media. För det ändamålet passar kritisk diskursanalys bäst. Främst därför att det finns en "färdig" metodologisk ram för hur analysen kan se ut. Fairclough kallar metoden för en tredimensionell modell där tre olika delar bildar ett helhetsperspektiv som går djupare i bearbetningen av text än traditionell textanalys och lingvistik. Han menar att den traditionella textanalysen inte synliggör de sociala strukturer som både formar och formas av diskurser i text (Winther Jørgensen & Phillips, 2000).

Fairclough kombinerar en *textanalys*, den första delen i den tredimensionella modellen, med en analys av sociala och diskursiva praktiker för att komma åt de diskursiva processerna (ibid). Den grammatiska analysen bygger på Hallidays systemisk-funktionella grammatik (alternativt lingvistik), förkortad SFL (Fairclough, 2003). Faircloughs textanalys kommer i denna uppsats att ersättas med en annan typ av analys, innehållsanalys, vilket motiveras i nästa stycke.

Innehållsanalys

Innehållsanalys är en metod som bygger på ett kvantitativt underlag. Metoden är tämligen flexibel och forskaren kan utforma många av undersökningskategorierna själv utifrån sin forskningsfråga (Bergström & Boréus, 2005). Metoden går ut på att man räknar förekomsten av olika fenomen i texten. Det kan röra sig om att räkna hur många ord av en viss typ som förekommer eller på annat sätt beskriva innehållet i en text så länge innehållet uttrycks explicit (ibid). Bergström och Boréus (ibid.) anser att innehållsanalysen är snävare än diskursanalysen och det tycks stämma väl när det kommer till diskursiv textanalys, som är mycket mer mångfacetterad. Den kvantitativa innehållsanalysens fokus ligger på att kvantifiera text och till skillnad från diskursanalysens görs ingen analys av det som inte uttrycks explicit i texten. Textanalysen i kritisk diskursanalys, med rötter i den systemisk-funktionella lingvistik, är en kvalitativ metod som används för att länka språkbruk till ett socialt sammanhang och skiljer sig därmed på ett markant sätt från den kvantitativa innehållsanalysen (Fairclough, 2003).

Innehållsanalysen kommer inte åt de underliggande meningar som kan finnas i en text på samma sätt som diskursiv textanalys gör. Den primära anledningen till varför textanalys dock inte är att föredra i den här uppsatsens analys är att Faircloughs textanalys inte är optimal för behandlingen av ett större material. "The sort of detailed text analysis I introduce is a form of 'qualitative' social analysis. It is rather 'labour-intensive' and can be productively applied to samples of research material rather than large bodies of text." (Fairclough, 2003, s. 6) I min analys ingår över 50 tidningsartiklar, vilket är ett relativt stort material. Det blir i stort sett omöjligt att uppfylla uppsatsens syfte, på den tid som är tillgänglig, med Faircloughs textanalys. Textanalys enligt SFL är en mycket krävande analysmetod som går ut på att undersöka grammatiska beståndsdelar i detalj.

Även om innehållsanalysen inte är lika mångfacetterad eller klagör förhållandet mellan text och makt hävdar jag att den går att använda för att få fram ett underlag till analysen av diskursiv praktik. Det kvantitativa underlag som vaskas fram ur materialet berättar, trots sina begränsningar, en hel del om innehållets karaktär (Bergström & Boréus, 2005). Detta går sedan att analysera vidare i den diskursiva praktiken. Teman som framträder kan till exempel tala om vad som anses vara av nyhetsvärde. Den kräver oftast ett kodningsschema med förbestämda sökord och kategorier (ibid.). Till skillnad från den diskursiva textanalysen som bygger på en

annan typ av bearbetning, där man vanligtvis letar efter olika grammatiska uttryck för maktförskjutning eller sociala processer (Winther Jörgensen & Phillips, 2000).

Processen med att koda ett material kan dock vara ganska anpassningsbart på så sätt att man ofta måste korrigera kodningsschemat efter att ha gått igenom materialet (Bergström & Boréus, 2005.). Jag började till exempel med att gå igenom materialet för att se hur jag skulle utforma mitt kodningsschema utifrån olika händelser och teman i texten. Under bearbetningen av materialet tillkom flera nya teman som fördes in i kodningsschemat. Detta är en tidskrävande process då man måste gå igenom materialet flera gånger för att leta efter teman och som kan ha missats. Tillslut hade jag ett kodningsschema som verkade heltäckande och jag gjorde en komplett kodning av materialet. Efter någon vecka gjorde jag om kodningen för att se om resultatet skulle bli det samma. Detta eftersom jag var osäker på om jag fått med alla teman och händelser jag kunde se. Det hade jag inte heller. Några stycken hade inte noterats i den första kodningen. Bergström och Boréus (2005) skriver att detta, dubbelkodning, är ett bra sätt att kontrollera sitt resultat. Det måste dock gå lite tid mellan kodningarna för att man inte ska komma ihåg allt för mycket av den första kodningen (ibid.).

Det var inte helt oproblematiskt att komma fram till vilka teman som skulle inkluderas i kodningsschemat. Gränsen mellan vad som kan räknas som ett tema och inte kändes vid ett par tillfällen tunn. Eftersom mitt kodningsschema inte var särskilt komplicerat använde jag inte kodningsinstruktioner (ibid.). Istället fick de teman som var osäkra vara med som kodningsenheter. Det utesluter dock inte att jag kan ha missat något som borde ha varit inkluderat.

Ordräkningen gjordes med ordbehandlingsprogrammet Microsoft Word genom att ersätta mellanslag med ett radbyte. Alla orden hamnade på så vis i en lista. Den långa listan med ord kopierades över till Microsoft Excel där det var enklare att ordna dem i alfabetisk ordning och räkna hur många gånger varje ord förekom.

De kategorier från materialet som analyserats:

- Vilka ord som förekommer ofta, det inkluderar att se hur många av sökorden som finns i texten och hur ofta de upprepas.
- Är det samma författare till några av artiklarna, vem producerar text?
- Hur många artiklar bygger på samma händelse?

- Hur många artiklar bygger på samma tema?

Melin och Lange (2000) delar upp teman i *makro-* och *mikroteman*. Makrotema avser textens huvudspår och mikrotema är de mindre sidospåren. Med hjälp av makro- och mikroteman är det enklare att identifiera diskurser och interdiskursivitet i artiklarna.

O'Connells undersökning

O'Connells (1999) undersökning av ratio mellan brott i officiell statistik och i tidningar är motivation bakom en motsvarande undersökning av ratio i mitt material. Ration talar om hur stor "sensationalismen" i tidningarna är kring de olika kategorierna (ibid.). O'Connell jämförde en mängd brott som förekom i de Irländska tidningarna med den Irländska polisens officiella statistik för att se hur sambandet mellan rapporterade brott och förekomsten av dessa i tidningarna. Motivet till detta var att undersöka om den pessimism kring brott som O'Connell (ibid.) upplevde i tidningarna var befogad. Hans resultat visade att pessimismen kring brottsligheten på Irland i många fall var överdriven, speciellt när det gällde våldsbrott som mord och kidnappning. Relation mellan förekomsten av dessa brott i tidningarna och officiell statistik var sålunda väldigt hög.

Denna undersökning fungerar som en fond till diskursanalysens resultat. Genom att jämföra fynden från texten med officiell statistik är det möjligt att få fram ännu fler intressanta analyser. Med hjälp av utfallet av uträkningen av ratio kan jag möjligtvis säga något om rimligheten bakom tidningarnas konstruktion av sociala problem i artiklarna.

Jag skalade ner antalet kategorier till två stycken utifrån vilka sociala problem som figurerade i artiklarna. O'Connells (ibid.) kategorier innefattade ett mycket större urval av brott, men det är inte rimligt att genomföra en lika omfattande undersökning av ratio i mitt material eftersom det inte är uppsatsen huvudsyfte.

Sedan räknade jag ut hur många procent av artiklarna i mitt urval som handlade om de respektive problemområdena, precis som O'Connell (ibid.) gjorde med sina artiklar. Nästa steg var att räkna ut hur många procent av officiell statistik från den aktuella perioden som utgjordes av samma problemområden, till exempel hur många procent av alla anmälda brott som utgjordes av mord under de nio dagar som perioden gällde. Procenttalet från artiklarnas urval

dividerades sedan med procenttalet från statistiken och kvoten bildade ration mellan de två. O'Connell (ibid.) räknade ut ration mellan sina artiklar och officiell statistik på samma sätt, med skillnaden att hans material var mycket större.

Den kritiska diskursanalysens begränsningar

Även med en metod som kan verka så omfattande som Faircloughs kritiska diskursanalys finns det begränsningar. Det finns för det första inga konkreta riktlinjer för hur man skiljer det diskursiva från det icke-diskursiva (Winther Jörgensen & Phillips, 2000). Benägenheten att se diskurser där de inte existerar blir därför en risk.

Det verkar även finnas en tendens att överanalysera textens innebörd och tilldela den en större betydelse för den sociala praktiken än den faktiskt har. Risken torde vara mindre i ett sammanhang där tidningsmaterial analyseras eftersom det, i det här fallet, är artiklar relativt samlade till samma tid och plats. De ger en bättre överblick över diskursers utveckling och eventuella verkningar inom den sociala praktiken. Dock är det något man måste se upp med i analysen och försöka motverka genom att inta ett kritiskt förhållningssätt till både text och metod.

Det gäller att vara kritisk även mot sin egen roll i analysen. Som forskare inom kritisk diskursanalys är det kanske enkelt att dra subjektiva slutsatser om diskurserna och deras inverkan på sociala praktiker. Insikt om hur man som författare kan påverka analysen är därför viktig för att uppsatsen inte ska förlora sin tillförlitlighet.

Det största problemet med den kritiska diskursanalysen är Faircloughs brist på vägledning när det gäller vilka teorier som kan användas för att analysera den sociala praktiken. Fairclough själv hänvisar till teorier han tycker är relevanta men säger inget om vilka som *inte* fungerar med kritisk diskursanalys (Fairclough, 2010). Winther Jörgensen och Phillips frågar sig om "...vilken teori som helst kan samsas med den kritiska diskursanalysen?" (2000, s. 93). Den sociala praktiken är dock inte föremål för analys i den här uppsatsen, utan analysen kommer att i behandla teman och diskurser i artiklarna och identifiera skillnader, eller likheter, mellan storstadens och landsbygdens diskurser.

Empiri

Materialet i den här uppsatsen består av artiklar från den tryckta dagspressen. Tre tidningar används: Sydsvenskan, Helsingborgs Dagblad (även förkortat HD) och Landskrona Posten. Valet av tidning gjordes utifrån vilken tidning som har störst upplaga i Svalövs kommun respektive Malmö stad (dagspress). Landskrona Posten blev uppköpt av HD 2001 och ingår i HD som en lokaldel för området Landskrona/Svalöv (HD, 2009). Därför är den inkluderad i sökningen. HD blev i sin tur uppköpt av Sydsvenskan AB 2014 men det påverkar inte min sökning eftersom artiklarna i fråga är från 2012 (ibid.).

Sökord som relaterar till de sociala problem som nämnts i tidigare avsnitt användes för att söka efter artiklar i Retriever, tidigare Mediearkivet.

Från början var det meningen att första månaden i varje kvartal skulle ingå i sökningen men det blev snabbt tydligt att materialet från Sydsvenskan då skulle blivit för omfattande. Nästa steg var att avgränsa till var tredje månads första vecka för att få en jämn spridning. Det visade sig också bli ett för omfångsrikt material. Till slut avgränsade jag sökningen till de 10 första dagarna i januari vilket resulterade i ett tillfredsställande antal artiklar. Nyårsdagen räknades bort eftersom ingen tidning publiceras på den dagen, vilket gör att det i realiteten handlar om 9 dagar. Urvalets period är inte bestämd utifrån några krav på specifika karakteristika, som väder, speciella händelser och så vidare. De första 10 dagarna på året valdes för enkelhets skull och det föreföll vara en lika neutral urvalsperiod som någon annan tidsperiod.

Materialet omfattar 60 artiklar, 7 stycken från HD/Landskrona Posten och 53 från Sydsvenskan, vilka sammanlagt består av ungefär 21 800 ord eller 60 sidor text.

Två problem med materialet uppstod under insamlingen. Det första handlar om mängden artiklar från HD och Landskrona Posten; det var väldigt få artiklar om sociala problem från Svalövs kommun. Trots utökning av sökorden och till slut en manuell genomgång av alla artiklar från de aktuella dagarna gick det inte att hitta fler relevanta artiklar. Frånvaron av relevanta artiklar kan även stå för något och vara intressant att analysera med diskursanalys men det kan också innebära problem i analysen eftersom det krävs material från båda tidningarna för att kunna göra en jämförelse överhuvudtaget.

Det andra problemet rör sökord. Det kändes nödvändigt att ha sökord för att avgränsa resultaten i Sydsvenskan. Där var antalet artiklar mycket stort och det var därför inga problem att hitta tillräckligt med material. Problemet rör mer avgränsningen. Eftersom jag använde sökord och därför avgränsade sökningen finns det en risk att relevanta artiklar förbisågs, eftersom de inte innehöll just de sökord som valts. Det är svårt att veta vilka konsekvenser det skulle kunna ha för analysens reliabilitet och validitet. Eftersom jag gick igenom Svalövs kommuns nyheter manuellt är risken för att någon nyhet förbisågs mindre.

Undersökningens tillförlitlighet

I den här uppsatsen förekommer både kvalitativa och kvantitativa inslag vilket komplicerar undersökningen av uppsatsens reliabilitet och validitet. Även om de kvalitativa inslagen dominerar i analysen måste också de kvantitativa elementen utvärderas. Bryman (2008) skriver att reliabilitet och validitet är viktiga begrepp för dem som gör kvantitativa undersökningar för att kvaliteten i arbetet ska säkerställas. Han nämner även att forskare debatterar om vilken vikt reliabilitet och validitet har i kvalitativa arbeten. Det är svårt att tillämpa en undersökning av reliabilitet och validitet i en kvalitativ studie (ibid.). Forskare inom de kvalitativa disciplinerna kan däremot använda sig av Gubas och Lincolns två kriterier: *tillförlitlighet och äkthet*. Kriteriet tillförlitlighet innehåller fyra delkriterier: *trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och en möjlighet att styrka eller konfirmera* (ibid.). Dessa kriterier är utformade specifikt för kvalitativa undersökningar. Äkthet är ett kriterium som innehåller några delkriterier som rör praktiska aspekter kring resultaten och konsekvenser som studien möjligtvis kan ha. Detta kriterium kommer jag inte att lägga någon större vikt vid eftersom detta är en relativt liten studie med få verkningar utanför kursen. Bryman (ibid.) skriver att den här typen av utvärdering inte tillämpas inom den största delen av samhällsforskning, utan mer kanske kan appliceras på forskning om organisationer.

Det finns även andra metoder för att undersöka undersökningars tillförlitlighet, till exempel Spencers et al. checklista. Den räknas som en av de mest omfattande checklistorna av kriterier (ibid.). I mitt fall blir Spencers et al. checklista något för omfattande i förhållande till uppsatsens omfång och ansats och jag använder istället Gubas och Lincolns kriterium *tillförlitlighet* och dess delkriterier.

Gubas och Lincolns osäkerhet inför att använda reliabilitet och validitet inom den kvalitativa forskningen har att göra med avsaknaden av absoluta sanningar. I kvantitativa undersökningar går det att få fram precisa mätningar och dessa kan bekräftas eller förkastas. Kvalitativa studier befattar sig inte med objektiva konstruktioner av verkligheten. Därför fyller de kriterier, som Gubas och Lincoln har tagit fram, ett tomrum inom den kvalitativa forskningen.

Trovärdighet innebär att forskaren funderar över hur trovärdig arbetets beskrivning av den sociala verkligheten är. I min analys betyder det att jag aktivt begrundar hur jag framställer något som en social verklighet. Det finns alltid en risk att forskare misstolkar sitt material eller omedvetet (eller medvetet!) bortser från alternativa förklaringar. Genom att vara medveten om fallgroparna och följa de riktlinjer som finns för hur teorierna ska tillämpas hoppas jag undvika feltolkningar av materialet. Tyvärr kan jag inte göra en respondentvalidering (ibid.) eftersom det inte finns några respondenter. En typ av triangulering (ibid.) blir dock möjlig med hjälp av statistik och annan kvantitativ data.

Överförbarhet har att göra med hur väl man kan reproducera resultaten av sin undersökning. Med hjälp av *thick descriptions*, det vill säga täta beskrivningar, blir det enklare för andra forskare att *överföra* undersökningen till en annan miljö (ibid.). Det innebär att jag kommer att använda många exempel och citat från artiklarna för att illustrera mina resonemang. Hur väl det går att överföra resultaten till en annan kontext och miljö är svårt att utvärdera. Själva artiklarna går inte att ändra eller förflytta till en annan tid eller kontext, men principen om att studera artiklar och deras diskurser går självklart att överföra. Till exempel kan man göra en studie med exakt samma tillvägagångssätt och inom samma områden som här men under en annan tidsperiod, för att se hur diskurser förändras över tid.

Det är även viktigt att studien är *pålitlig* men det är svårt för forskaren själv att bedöma hur pålitlig studien är. För att pålitligheten ska bli så hög som möjligt krävs det att hela processen dokumenteras, vilket inte bara medför en hel del extra arbete för forskaren utan kräver att kollegor och handledare ska lägga ner mycket tid på att granska processen. Handledaren fungerar som stöd och kompass i mitt uppsatsskrivande men det är inte rimligt att hon lägger ner så mycket tid på en enda uppsats som det krävs för att granska forskningsprocessen in i minsta detalj. Bryman (ibid.) nämner också hur svårt det är för kollegor att granska och därför är det ovanligt att detta kriterium tillämpas fullt ut. Uppsatsens avsnitt som rör teori, metod och tidigare forskning är förhoppningsvis tillräckligt för att styrka pålitligheten i analysen.

Trots att det inte går att säkerställa någon objektiv sanning i kvalitativ forskning måste uppsatsen uppfylla kriteriet *möjlighet att styrka och konfirmera*, det vill säga att jag agerat i god tro. Personliga värderingar får till exempel inte påverka resultatet av undersökningen. Det är detta kriterium som orsakar mest oro. Eftersom jag har varit bosatt både i Svalövs kommun och i Malmö stad, finns det en risk att jag tolkar artiklar utifrån min förförståelse av dessa områden. Jag upplevde till exempel att klasskamrater i Svalövs högstadieskola hade större problem med droger än bekanta och kollegor i Malmö, när jag bodde och arbetade där. Det går tvärt emot vad man kanske förväntar sig av de två områdena och det skulle kunna påverka hur jag hanterar och tolkar mitt material. Jag kanske omedvetet bortser från det som står i artiklarna vid kodning och analys därför att det inte passar in i min världsbild. Det är därför av största vikt att jag lägger egna uppfattningar åt sidan och ser så objektivt som möjligt på materialet. Genom en förutsättningslös inställning och insikt om problematiken, hoppas jag kunna undvika en subjektiv uppfattning om mitt material.

De kvantitativa inslagen i analysen kommer bland annat från officiella källor (BRÅ) och därmed är deras tillförlitlighet förhoppningsvis den högsta möjliga.

Uträkningarna av ratio är gjorda enligt O'Connells (1999) principer. Resultaten har kontrollerats både med divisionsräkning och procenträkning på kalkylator, med överensstämmande summor varje gång.

Innehållsanalysens validitet har jag försökt fastställa genom att se hur väl den svarar på forskningsfrågorna. Det är resultaten av kodningen som är underlag i diskursanalysen och därför är det svårt att veta exakt hur väl kodningsresultatet kommer att fungera i uppsatsen analys. Det är ett rimligt antagande att de kodningsenheter som har utvunnits ur materialet är relevanta för den kritiska diskursanalysen eftersom undersökningsområdet har varit relativt väl avgränsat (endast fem problemområden).

Något man måste beakta när det gäller reliabilitet är att tidningar, enligt min erfarenhet, ändrar fokus från ett fenomen till ett annat ganska snabbt. En tid skriver tidningarna mycket om till exempel mord, för att nästa månad fokusera på missförhållanden inom psykiatrin. Det gör att det inte går att mäta samma sak med samma kodningsschema under två olika tidsperioder, och få överensstämmande resultat – intersubjektiviteten blir inte tillräckligt god (Bergström &

Boréus, 2005). Det ligger i tidningsartiklarnas natur att ändra innehåll och vill man se hur tidningarna konstruerar sociala problem under en annan tidsperiod kanske korrigeringar av kodningsschemat är nödvändiga. Jag har försökt skapa förutsättningar för en god reliabilitet genom att vara noggrann vid tolkningen av texten och underbygga analysen med citat i så stor utsträckning det är möjligt (ibid.). Det i kombination med så okomplicerade kodningskategorier som möjligt minskar åtminstone risken för fel (ibid.).

Etiska överväganden

Vetenskapsrådet (2002) har fyra etiska principer som bör följas av forskare och studenter.

Informationskravet innebär att forskaren måste informera dem som berörs av undersökning om vad syftet med forskningen är. I denna undersökning finns det inga respondenter eller deltagare som är personligen involverade. Därför blir det svårt att informera någon om syftet med min undersökning. Det är inte rimligt att skicka information till alla dem som har skrivit artiklar eller till dem som figurerar i artiklarna.

Samtyckeskravet går ut på att forskaren måste få tillstånd från deltagarna att inkludera dem i undersökningen. Samtyckeskravet innefattar även en rättighet för deltagarna att dra sig ur undersökningen när som helst under processens gång. Samtyckeskravet är inte tillämpningsbart i denna uppsats. Det behövs inget samtycke från dem som medverkar i artiklarna eftersom tidningsartiklar är offentligt material som är fritt tillgängligt. De som intervjuas i artiklarna har redan lämnat sitt samtycke till att medverka i offentliga sammanhang, varför ytterligare ett samtycke är överflödigt. Även *konfidentialitetskravet* blir svårt att tillämpa. Artiklarna är redan skrivna på ett sådant sätt att de som vill vara anonyma inte nämns vid namn och att de som är namngivna har gett sitt samtycke till det. Jag bryter inte heller mot några sekretessbestämmelser genom att citera eller återberätta innehållet i artiklarna.

Nyttjandekravet är dock något som jag bör beakta. En och en utgör artiklarna i underlaget inte ett känsligt material, men tillsammans kan de tillhandahålla information som möjligtvis skulle kunna utnyttjas, till exempel i marknadsföringssyfte. Det är min skyldighet att inte använda detta material i kommersiellt syfte. Jag får inte heller låna ut eller sälja det till någon annan. Det är emellertid liten risk att någon skulle vilja utnyttja artiklarna i kommersiellt syfte och dessutom är det möjligt för vem som helst att samla in det material som använts i denna uppsats. Oavsett sannolikheten för oegentligheter har jag tagit hänsyn till riskerna med mitt material.

Resultatet av undersökning bör tas hänsyn till. De slutsatser som presenteras i analysen och diskussionen kan i värsta fall upplevas som stötande av dem som bor i de olika områdena, Svalövs kommun och i Malmö stad. Detta eftersom mina slutsatser kan skilja sig från hur de boende upplever sin omgivning och områdenas sociala villkor. Risken att någon tar illa vid sig torde dock vara ganska liten med tanke på att undersökningen, av naturliga skäl, har en begränsad omfattning och därmed inte visar på några säkerställda observationer. Dessutom är det osannolikt att uppsatsen får någon större spridning eller uppmärksamhet utanför Socialhögskolan.

6 Resultat och analys

Innehållsanalys

Malmö

Behandlingen av materialet började med en genomgång av de olika teman som kunde skönjas i artiklarna. Dessa togs fram genom att helt enkelt se vilka teman som uppenbarade sig under analysens gång, således en induktiv metod. En bearbetning av artiklarna från Sydsvenskan gav nästan genast en uppfattning om att nyhetsrapporteringen huvudsakligen berörde brott och i synnerhet mord. Antalet artiklar som explicit nämnde mord i Malmö var nitton till antalet. Lika många handlade om gängvåld. Det tredje vanligaste temat var illegala vapen. Denna trend fortsatte sedan med teman som handlade om polisens arbete och satsningar för att stävja gängvåld och illegal vapenimport.

Artiklar som handlade om övriga sociala problem, som avgränsats tidigare i bakgrundsavsnittet, är få. Rån och narkotikabrott förekom ett par gånger. Rattfylla, arbetslöshet, våldtäkt mot barn, bidragsfusk, prostitution och misshandel förekom endast en gång vardera. Hemlöshet, som var ett av de sökområden som var inkluderat i sökningen gav inga träffar alls, trots att det var mitt i vintern, en årstid då hemlöshet brukar uppmärksammas.

Precis som Melin och Lange skriver i *Att analysera text* (2000) kan det tyckas trivialt att ägna sig åt något som verkar så uppenbart som innehållet i artiklar. Trots detta finns det en djupare mening med att undersöka teman. De flesta artiklarna jag har hittat har gemensamt att de innehåller många mikroteman. Författarna har en tendens att hoppa mellan olika ämnen som om de var naturligt sammankopplade. I en artikel om mordet på den femtonårige Ardiwan i

Rosengård blandas teman som antivåldsmanifestation, illegala vapen och kritik mot polisen. Artikelförfattaren skriver om dessa som om de hörde ihop på ett självklart sätt; det är polisens fel att illegala vapen cirkulerar och hamnar i händerna på någon som vill skjuta Ardiwan och de som manifesterar är överens om detta. ”’Var är polisen, var är säkerheten’. ’Vakna, vakna polisen’. ’Vakna, vakna Sverige’. Ett tiotal meter bort satt polisbefälet Daniel Regné i en polisbuss. - Vi gör så gott vi kan varje dag. Men vi vill också ha bättre lagstöd när det gäller vapen. Idag får man fotboja fast man springer från polisen med en kula i loppet.” (Mikkelsen & Bäverman, 2012, s. C6)

Det ligger visserligen i nyhetsartikelns natur att inte ge några utförligare analyser av händelser. De är till för att i största möjliga mån beskriva händelser så som de utspelas. Många av reportagen, som ger författaren större frihet att undersöka tankegångar och möjliga perspektiv, ger dock samma intryck. Trots att ett av morderna utfördes på en tonårspojke, utan tydliga kopplingar till några kriminella gäng, klumpas det ihop med en rad andra mord i Malmö som begicks under 2011. De beskrivs som gängrelaterade uppgörelser där illegala vapen spelar en framträdande roll. Illegala vapen verkar vara den enda länken mellan mordet på Ardiwan och de andra morderna, i artiklarna.

Fenomenet att bygga ut ett tema med andra likande teman kallas för *piggybacking* (Loseke, 2003) och innebär att liknande händelser klumpas ihop för att ge sken av ett utpräglat problem – *ökande våld och illegala vapen* till exempel. Det är inte nödvändigtvis så att händelserna har med varandra att göra, men deras likartade natur gör att vi uppfattar dem som associerade (ibid.).

Utifrån O’Connells (1999) undersökningsresultat om brottsrapportering i media kan man här göra en enklare utvärdering av rimligheten bakom antalet artiklar om mord respektive narkotikabrott. Antalet anmälda mord i Malmö kommun under 2012 var 13 stycken (BRÅ, 2015). Antalet narkotikabrott var 4069 (BRÅ, 2015). Genom att jämföra antalet mord med antalet artiklar om mord, samt antalet artiklar om narkotikabrott eller narkotikarelaterade incidenter med antalet anmälda narkotikabrott får man fram en ratio för båda kategorierna. Antalet brott delas på årets dagar för att få ett snitt per dag och multipliceras sedan med nio (antal dagar som det finns artiklar, på nyårsdagen publiceras ingen tidning) för att passa in undersökningsperiod. Det ger resultaten 0,32 mord och 100,3 narkotikabrott för undersökningsperioden. Totalt antal anmälda brott för 2012 var 60 565 stycken, cirka 1 493,4

anmälda brott per nio dagar (BRÅ, 2015). Antalet artiklar i Sydsvenskan mellan den första och tionde januari var 1 254 stycken (Retriever, Mediearkivet, 2015). Mitt material består av 54 artiklar från Sydsvenskan. Uträkningen av ration mellan antal brott i officiell statistik och antal artiklar om brott ger följande resultat för en period på 9 dagar: ration mellan mord i statistik och i alla artiklar i Sydsvenskan för perioden är cirka 7,4, ration mellan mord i statistik och artiklarna om sociala problem i mitt urval (54 artiklar) för perioden 1-10 januari är cirka 1666,6. Motsvarande siffra för narkotikabrott i alla artiklar under den aktuella perioden är cirka 0,08 och för artiklarna i mitt urval cirka 1,94. Ju högre ration är desto större är diskrepansen mellan statistisk fakta och hur dagspressen presenterar verkligheten. Detta ger en antydning om hur medierapporteringen förvrängs för att locka läsare. Ration av faktiska mord till mordrapportering i mitt urval av artiklar är påfallande hög. I det fall att media skulle spegla förhållandet mellan våldsbrott med dödlig utgång och narkotikabrott så som det faktiskt ser ut i statistiken borde det rimligen förekomma fler artiklar som handlade om narkotikabrott.

Tyvärr är extrema brott som mord mer intressanta för konsumenter av nyheter, speciellt om nyheterna är lokala (O'Connell, 1999).

Utöver en undersökning av vilka teman som förekom oftast räknades alla ord i artiklarna. De vanligaste prepositionerna, pronomen och så vidare, sorterades bort. Till slut var bara innehållsorden kvar. Utav de innehållsord som var kvar förekom *polisen* (64), *vapen* (44) och *mord* (43) oftast. Andra ord var *kriminella* (28), *mordet* (23) och *Rosengård* (20). Dessa ord tillhör inte ett vinklat urval utan är de vanligaste innehållsorden i artiklarna. Som kontrast till dessa ofta förekommande ord kan *narkotika* och *arbetslöshet* (5 gånger vardera) nämnas. Andra sökområden som inkluderats i urvalsprocessen för artiklar, till exempel "psykisk ohälsa", förekommer 16 gånger i olika former av ord som börjar på "psyk": psykologer (2), psykakuten (1), skolpsykolog (1) och så vidare. Orden är koncentrerade till 3 artiklar, en av dessa använder bara ordet "psykologisk" en gång. Relaterade ord, som "depression", förekommer aldrig medan "ADHD" förekommer 4 gånger.

Underökningen av vilka innehållsord som förekommer oftast har samma funktion som ovanstående undersökningar kring ratio och makro- och mikroteman, nämligen att illustrera hur medias fördelning av artiklar per tema ser ut. Dessa teman fluktuerar i innehåll och omfattning över tid men principen om ett "överflöd" av artiklar kring ett och samma tema som inte står i proportion till statistiska fakta är konstant.

Svalöv

Artiklarna om Svalöv är diametralt annorlunda än dem om Malmö, både vad gäller innehåll och antal. Inga av artiklarna handlar till exempel om våldsbrott med dödlig utgång. Eftersom inga mord anmäldes i Svalövs kommun, varken under 2011 eller 2012, är det inte heller märkligt att inga mord har rapporterats i tidningarna.

Två av artiklarna handlar om nyårshelgens incidenter där stora delar av nordvästra Skåne behandlas i samma artiklar. Endast 3 artiklar av 7 är specifika för Svalövs kommun. I de resterande artiklarna klumpas olika händelser från nordvästra Skåne ihop för att bilda längre texter. De artiklar som endast berör Svalövs kommun handlar i ett fall om en stöld i hemmet hos en äldre man och i det andra fallet om ökande bilstölder (ett reportage inne i tidningen samt en kortare sammanfattning på förstasidan). Artikeln om bilstölder är inte knuten till någon speciell incident under den aktuella perioden, utan är en sammanfattning av det gångna årets bilstölder (64 stycken enligt artikeln och 65 stycken enligt BRÅ, 2015). "Under 2011 inträffade 64 bilstölder eller försök till stöld. Det är en tredubbling jämfört med 2010." (Pettersson, 2012, s. A9)

I fallet med bilstölderna kan det vara intressant att ställa detta problem, som upplevs som så stort att det får en lång artikel i tidningen, mot andra brott i Svalövs kommun 2011. Olaga hot anmäldes 68 gånger och ofredande 121 gånger (BRÅ, 2015). Anmälningarna om olaga hot är något fler än de om bilstölder, men det finns ingen rapport om detta i tidningen under den första veckan av 2012. Inte heller står det något om ofredande, som förekommer nästan dubbelt så ofta som bilstölder bland anmälningarna. Vad detta beror på är svårt att säga. Det kan bero på allt från journalistens preferenser till hur man talar om brott inom kommunen i offentliga sammanhang. Bilen kan även upplevas som betydelsefullare på landsbygden än i större tätorter och därför blir det en nyhet. På landsbygden krävs det ofta att man har transportmedel för att klara sin dagliga livsföring; Svalövs kommun tillhör bland annat gruppen pendlingskommuner (SCB, 2015). Artiklar om bilstölder kanske därför anses som mer "angelägna" eftersom dessa stölder kan drabba vem som helst som har en bil, med långtgående konsekvenser för dem som bland annat kör långa sträckor till jobbet. Polisen som blir intervjuad har ett ekonomiskt perspektiv på bilstölderna: "Det är frustrerande och kostsamt för samhället" (Pettersson, 2012, s. A9).

I en av artiklarna med samlade händelser nämns en misshandel i Tågarp på nyårsdagen men händelsens beskrivning är mer som en nyhetsnotis i sitt utförande. "Ett gäng kompisar smäller raketer på järnvägsstationen i Tågarp när en raket landar på spåret. En man på andra sidan blir förbannad, går fram till en av dem, en 20-åring, och skallar honom i ansiktet. Mannen uppges vara i 30-35-årsåldern." ("...men flera misshandlade", 2012, s. A5) Artikeln problematiserar heller inte några utav de andra händelserna utan beskriver dem bara kort. Även detta kan ses som en slags *piggybacking* (Loseke, 2003) där olika, icke relaterade, händelser klumpas samman i en artikel enbart för att de handlar om misshandel. Även om de inte beskrivs som associerade blir det en synergieffekt. Rubriken lyder: "...men flera misshandlade" och artikeln är en fortsättning på en annan text som handlar om att nyårsfirandet i Landskrona med omnejd gick lugnt tillväga ("Lugnt nyårsfirande", 2012, s. A5). Som små notiser utspridda i tidningens olika lokaldelar hade rapporteringen om misshandel kanske inte märkts, men som en enhet kan de måhända få större uppmärksamhet. Valet att fokusera på några fall av misshandel trots att nyårsfirandet hade varit lugnt i övrigt visar att artikelförfattaren försöker öka sensationismen kring händelserna.

I Svalövs artiklar är *bilstölder*, inte helt förvånande med tanke på den långa artikeln, det oftast förekommande innehållsordet (8 gånger) följt av *polisen* (7 gånger) och *brott* (6 gånger). Ord som är relaterade till andra sociala problem än brott är få. Den enda gången narkotika nämns är i samband med en man som är misstänkt för en stor del av bilstölderna i Svalövs kommun. Mannens missbruksproblematik beskrivs vara anledningen till att han stjälar bilar. Enligt BRÅs (2015) statistik anmäldes 108 alkohol- och narkotikabrott i Svalöv under 2011, men trots att dessa brott förekommer oftare än bilstölder problematiserar journalisten inte kring biltjuvens narkotikaproblem.

Jämförelse

Det är svårt att jämföra de två områdenas tidningsartiklar. Underlagets begränsningar i Svalövs fall gör att det lämnas mycket utrymme för tolkning. De artiklar som finns spretar åt olika håll och har inte mycket gemensamt, varken innehållsmässigt eller formmässigt. Det är en stor skillnad mot Sydsvenskans artiklar, där det står klart att det finns en tendens att hänge sig åt rapportering kring Malmös våldsbrott och gärna skildra de två mordena som skedde under första veckan i januari. Rapporteringen står inte i proportion till det aktuella problemet i fallen med mordena, som illustrerades med hjälp av O'Connells studie (1999). Anledningen till varför det är på det viset är inte helt klar även om det går att resonera sig fram till åtminstone två motiv:

antingen vill tidningen locka läsare genom den omfattande rapporteringen kring våldsbrott (O'Connell, 1999; Loseke, 2003) eller så anser tidningen att detta är en form av public service som fyller en samhällsfrämjande funktion. Joy Wiltenburg (2004) skriver i en artikel att de som konsumerar mycket nyheter i USA har en överdrivet pessimistisk uppfattning om brottsfrekvensen. De som inte konsumerar särskilt mycket nyheter har en mer realistisk syn på brottsfrekvensen och på hur stor risken är att själv blir utsatt för brott (ibid.). Det är troligt att de upprepade artiklarna om våldsbrott och kriminalitet har en liknande effekt i Malmö, nämligen att pessimism och uppgivenhet ökar. Utifrån denna forskning kan man ifrågasätta ifall en omfattande beskrivning av mord och kriminalitet verkligen är public service.

Judith Marlane (2006) beskriver den ökande sensationalismen i de Amerikanska nyhetsprogrammen på tv och hur man gör underhållning av våldsbrott och rättegångar. Hon nämner även att nyheter i bästa fall kan ha en läkande påverkan på allmänheten, i synnerhet i samband med större katastrofer. Hennes exempel är tsunamin i Thailand 2004, när många miste livet och stora områden ödelades. Enligt Marlane (2006) hjälpte media till att förmedla solidaritet och empati över landsgränser och mellan människor med olika nationaliteter, vilket hjälpte till att främja en konstruktiv sorgebearbetning. Frågan är om artiklarna om de två morderna i Malmö under de första 10 dagarna på året har en sådan läkande effekt. Dessutom visar journalistiken i Malmös fall tendenser till "mourning sickness" (Pantti, 2005). Det innebär att personliga tragedier och förluster sätts i fokus. Skildringen av morderna i Malmö får en ton av djup sorg och bestörtning genom intervjuer med anhöriga och slumpmässigt utvalda intervjupersoner på Malmös gator.

Ardiwan, Ardiwan, ropar kvinnan som heter Roaa Josef. Viskningar sprids genom publiken: Det är killens anhöriga. Killen är 15-årig Ardiwan Diaa Samir som sköts ihjäl på nyårsnatten. Yvonne Vigstrand går fram och kramar om dem. De står i en klunga i några sekunder och gråter tillsammans alla fyra. (Habul & Melander, 2012, s. C6)

Det behöver dock inte innebära att samhället uppnår den katharsiseffekt som Marlane (2006) skriver om i sin artikel. Tvärt om kan nyheterna spä på sorgen utan egentligen erbjuda någon lindring (Pantti, 2005).

I Svalövs tidningsartiklar finns inte samma typ av innehåll som i Malmös artiklar. De nära personskildringarna av brottsoffer och eventuella anhöriga uteblir. Eventuella brottsoffer förblir anonyma, som i fallet med en äldre man som blev bestulen i sitt hem: "En 89-årig man boende i Teckomatorp har polisanmält att han fått ovälkommen påhälsning av ett par unga tjejer" (" Tjejer stal dator hos äldre man", 2012, s. A9). Hans identitet röjs aldrig och artikeln är långt ifrån sensationell. Journalisten försöker inte skapa en personlig anknytning, vare sig till brottsoffret eller förövarna, utan artikeln är bara kort informerande. Det finns heller inga följetonger kring händelser och personer som har figurerat i nyheterna, inte ens om biltjuven som är lös i Svalövs kommun – "hela 64 gånger drabbades bilägare" (Pettersson, 2012, s. A1). Andra sociala problem än brott finns inte alls med. Självklart är materialet för begränsat och tidsperioden otillräcklig för ett område som Svalövs kommun för att kunna dra några riktiga slutsatser. En intressant paradox är dock att antalet anmälda brott i Malmö kommun hade minskat från år 2008 till 2012, med undantag för 2009 då siffrorna tillfälligt gick upp (BRÅ, 2015). I Svalövs kommun hade antalet anmälda brott däremot ökat från år 2008 till 2012, med undantag för 2010 (ibid.). Trots dessa siffror får man kanske uppfattningen av Sydsvenskans nyhetsrapportering att Malmös brottsstatistik håller på att skjuta i höjden. Antalet anmälda mord hade dock ökat från 5 stycken 2001 till 13 stycken 2012, vilket är en stor procentuell höjning (BRÅ, 2015). Det kan förklara varför mordet i Malmö får så mycket uppmärksamhet även om brottsstatistiken i övrigt ser ut att förbättras.

Ratio, jämförelse:

Brott, Svalövs kommun	Procent av artiklar	Procent från statistik (BRÅ)	Förhållande mellan urval och statistik (ratio)
Mord (alla artiklar 1-10 jan)	0	0	Na
Mord (urval)	0	0	Na
Narkotika (alla artiklar 1-10 jan)	3,3	4,6	0,7
Narkotika (urval)	14	4,6	3,04

Tabellen visar ratio mellan artiklarna i mitt urval och officiell statistik, samt ratio mellan alla artiklar som rör Svalövs kommun i HD/Landskrona Posten under samma period och officiell statistik.

Brott, Malmö	Procent av artiklar	Procent från statistik (BRÅ)	Förhållande mellan urval och statistik (ratio)
Mord (alla artiklar 1-10 jan)	1,5	0,021	71,4
Mord (mitt urval)	35	0,021	1666,6
Narkotika (alla artiklar 1-10 jan)	0,55	6,71	0,08
Narkotika (mitt urval)	13	6,71	1,94

Tabellen visar ratio mellan artiklarna i mitt urval och officiell statistik, samt ratio mellan alla artiklar som rör Malmö i Sydsvenskan under samma period och officiell statistik.

Diskursiv praktik

I detta avsnitt kommer jag att titta närmare på journalister och hur artiklar produceras samt deras egenskaper. Konsumtionen av texter ingår också i studier av de diskursiva praktikerna. Utan en undersökning som tar reda på hur människor uppfattar nyheter är det emellertid svårt att uttala sig om just konsumtionen av nyheter och således kommer konsumtionsaspekten inte analyseras.

Den diskursiva praktiken kommer jag att synliggöra genom en analys av vilka diskursordningar, med hjälp av begreppen *intertextualitet* och *interdiskursivitet*, som kan skönjas i artiklarna men även genom att titta på producenterna – journalisterna.

Malmö

Sydsvenskan är den ledande dagstidningen i Sydsvetige, enligt dem själva (Sydsvenskan, 2015). Antalet journalister som arbetar på redaktionen är relativt stort och resurserna dito. Medarbetarna producerar stora mängder text varje dag, av varierande genrer. Innebär detta att variationen av diskurstyper inom diskursordningen är lika stor? Det finns förutsättningar för att Sydsvenskan med sina mångtaliga journalister och insändarskribenter skulle kunna bjuda på en stor variation av innehåll och åsikter. Genom att titta på interdiskursiviteten i materialet kan vi se hur flexibel diskursordningen är, eller hur stabil *hegemonin* är (Fairclough, 2003). Vid närmare undersökning av innehållet i de artiklar från Malmö som är underlag i uppsatsen kan vi se att de består av snarlika diskurser. Förutom att de flesta artiklarna handlar om våldsbrott och/eller vapenbrott följer innehållet liknande banor. Många av artiklarna som handlar om morderna på Ardiwan och mannen på Kantatgatan handlar även om illegala vapen och gängvåld. Det är få

artiklar som bryter sig loss från diskursordningen om vapen och gäng. Av 21 artiklar kring morderna i Malmö handlar 11 om gängvåld i relation till mord. Detta trots att det är okänt om de två senaste mordoffren var involverade i kriminella gäng. Nästan lika många artiklar, 8 stycken, handlar om illegala vapen och mord. Antalet artiklar där alla tre kategorierna figurerar är 5. Resterande artiklar som inte handlar om vapen och gängvåld har något mer spretande diskurser som saknar samma konsensus. De annars mest framträdande temana handlar om polisens ansvar och sorgen kring dödsfallen.

Interdiskursiviteten är relativt låg bland artiklarna om mord i Malmö vilket kan innebära att journalisterna, medvetet eller omedvetet, rättar sig efter en viss hegemoni. Interdiskursivitetens begränsningar märks bland annat genom att samma personer inom polisen intervjuas i olika artiklar, till exempel justitieminister Beatrice Ask (M) och länskriminalens chef Börje Sjöholm. Börje Sjöholm intervjuas i 5 olika artiklar. I en av artiklarna hänvisar författaren även till en tidigare intervju, vilket visar på förekomsten av *manifest intertextualitet*:

Om det hänt i Danmark hade mannens kopplingar till kriminella gäng istället varit en försvårande omständighet. Sverige borde ta efter grannlandet på den punkten, resonerade Sjöholm i Sydsvenskan nyligen: "Vi behöver kunna se till sammanhanget ett vapen hittas i. Som danskarna, de ger ett femtioprocentigt påslag på straffet om man tar ett vapen i gängmiljö." ("Malmös vapen", 2012, s. A4)

Olika artikelförfattare nämner även polisansvar och tänkbara anledningar till att situationen ser ut som den gör i Malmö. Förutom gängvåld och illegala vapen hänvisar man till närheten till kontinenten: "En populär teori är att våldet har att göra med närheten till 'kontinenten'" (Skogkär, 2012a, s. A4). Kritik mot polisen och rättsväsendet förekommer i 5 artiklar. En ökande underlåtenhet från stadens innevånare att agera eller tvärt om att gynna den undre världen är en annan förklaringsmodell till våldet: "När personer ur välbeställd medel- och överklass köper partydroger till helgens fest borde de inse att deras pengar göder den undre världen" (Skogkär, 2012b, s. A4). I några få artiklar, 2 stycken, ifrågasätts kraven på skärpta vapenlagar. En intervjuperson hävdar att tungt belastade brottslingar inte bryr sig om längden på straff och en insändarskribent menar att hårdare vapenstraff inte botar den kriminella naturen.

Några "experter", två sociologer och en kriminolog, har intervjuats och deras förklaringsmodeller innehåller nya synvinklar som har att göra med socioekonomisk status och

svårigheterna att assimilera sig: ”- En annan aspekt är att ser man till kriminella grupperingar så är det oftast i socioekonomiskt eftersatta områden som dessa uppstår. Människor som inte kommit in i samhället och som har svårt att komma vidare kanske väljer den kriminella vägen” (Nasr, 2012, s. C2). Expertisen plockas däremot inte upp av andra artikelförfattare. Utöver intervjuerna med de tre experterna förkommer kunskapen om socioekonomiska förhållanden inte i några av de andra artiklarna. De drygt 30 artikelförfattarna, några insändarskribenter inkluderade, håller sig ganska väl inom den upplöjda fåran.

Efter att ha läst alla artiklarna i rad kan läsaren nog få en föreställning om att kriminella gäng importerar vapen och skjutur urskillningslöst på varandra, trots att inga gängkopplingar har hittats till varken Ardiwan eller mannen på Kantatgatan. Det är ganska förvånande att spridningen på förklaringsmodeller och angreppssätt inte är större med tanke på det stora antalet artikelförfattare. Det kan vara intressant att notera att två av de mest produktiva journalisterna, Tobias Barkman och Johan Palmkvist, hade skrivit en bok om skjutningarna i Malmö som publicerats innan de två morderna skedde i januari. Beatrice Ask kommenterar morderna i en intervju: ”Händelserna kommer inte som en blix från klar himmel, jag läser just nu en bok av Sydsvenskanjournalisterna Barkman och Palmkvist om skjutningarna i Malmö, så jag känner mig uppdaterad” (Nylund & TT, 2012, s. C1). Beatrice Ask, och kanske en stor del av Sydsvenskans läsare, gör här likhetstecken mellan de nya morderna och de andra skjutningarna som inträffat i slutet på föregående år. Ovissheten kring januarimorderna lämnar utrymme för egna tolkningar och piggybacking (Loseke, 2003) blir enklare – den gamla diskursordningen kring mord i Malmö kan för tillfället passa de nya morderna också. I denna diskursordning är det även underförstått att det är rättsväsendet och politikerna som har det yttersta ansvaret för samhället och innevånarnas säkerhet och en insändarskribent skriver: ”Detta är med andra ord ett upprop till ansvariga politiker att ta sitt ansvar, det vill säga att öppet och ärligt ifrågasätta den förda politiken. Om inte detta sker kan polisen få jobba livet av sig utan nämnvärt resultat” (Månsson, 2012, s. C9). Endast ett fåtal skribenter påtalar något kollektivt ansvar för att förbättra en situation som upplevs som ohållbar. En författare menar att vanliga människor måste vistas ute mer på kvällar så att kriminella inte kan ta över gatorna. Två artikelförfattare förmedlar att media har ett ansvar. En av dem skriver:

Ett annat förmodat kodat uttryck, det kanske mest betydelsefulla, är "känd av polisen", som användes i stora tidningar redan timmar efter skjutningen i Rosengård. Det betyder, enligt en vanlig uppfattning "gänguppställning". Vilket i sin

tur betyder "offret besitter egen skuld". Vilket i sin tur betyder "distans". Vilket i sin tur betyder att såväl offer som förövare blir främlingar och görs till en och samma, och det mest fruktansvärda blir åtminstone lite mindre fruktansvärt eftersom det sker på ett känslomässigt och moraliskt avstånd. (Svensson, 2012, s. B4)

De andra artiklar som inte handlar om våldsbrott passerar ganska obemärkt förbi i raden av jämförelsevis känslomässigt yviga texter. Några artiklar, till exempel om narkotikabeslag, bidragsfusk, barnvåldtäkt och prostitution, är endast kortare nyhetsnotiser och försvinner lite i mängden av artiklar med braskande rubriker som "Malmö är värst på gangstermord" (Barkman, 2012, s. C2) och så vidare. Två längre reportage om ADHD och en man som fått uppehållstillstånd i Sverige, efter att ha blivit kränkt av sin arbetsgivare, står ut från massan. De är emellertid inte del i någon följetång eller större händelseförlopp och med tanke på deras olika innehåll saknas det intertextuella kedjor eller interdiskursivitet.

Det kan vara intressant att fundera över vilka produktionsförhållande och processer som leder fram till denna dominans av artiklar kring mord och våld. Dagstidningarnas kamp för överlevnad har pågått i många år och påverkar med stor sannolikhet hur de skriver nyheter. För att konsumenterna ska uppmärksamma just deras tidning krävs fler fängslande rubriker och anmärkningsvärda nyheter. Mord och våldsamheter har lockat läsare ända sedan tryckpressarna uppfanns i mitten av 1500-talet och kunde massproducera skrifter (Wiltenburg, 2004). Törsten efter chockerande nyheter har inte avtagit. Snarare har den vuxit (ibid.).

Svalöv

Svalövs artiklar är inte beskaffade på samma sätt som Malmös. De saknar gemensamma diskursordningar, åtminstone som är så tydliga som Sydsvenskans. Artiklarna är kortare, mer koncisa, och utan personliga anknytningar. Det som blir tydligt här är *frånvaron* av nyheter. Produktionsförhållandena lämnar tydligare avtryck i texterna, eller i avsaknaden av texter. Efter sökande på Helsingborgs Dagblads (HD, 2015) hemsida blir det påtagligt att lokalnyheter inte är prioriterade, i alla fall inte nyheter från Svalövs kommun. Det är dessutom samma journalist som har skrivit hälften av artiklarna i urvalet från de första 10 dagarna i januari. Han har skrivit båda de artiklar som rör Svalöv direkt. Hans makt över diskursordningen är nästintill total inom området "sociala problem" i Svalövs kommun, i mitt urval.

7 Avslutande diskussion

I den här uppsatsen har jag studerat hur en dagstidning i en större tätort, Sydsvenskan i Malmö, och en tidning på landsbygden, HD/Landskrona Posten i Svalövs kommun, konstruerar sociala problem i sina artiklar. En av frågeställningarna gick ut på att undersöka hur teman och diskurser skilde sig åt i de två tidningarna. Jag har kommit fram till att deras rapportering skiljer sig åt i stort sett alla avseenden. Med hjälp av relevanta begrepp bland annat från den kritiska diskursanalysen har jag illustrerat att det finns stora skillnader mellan de två områdena i hänseende till teman och diskurser.

Trots att denna uppsats nästintill blivit en studie i brott förekommer vissa andra typer av sociala problem i Malmös artiklar. Detta skiljer sig något från Svalövs artiklar, där all text skildrar olika typer av brott (och en olycka). Eftersom underlaget är otillräckligt blir det svårt att uttala sig säkert om hur Svalövs dagstidningar rapporterar kring sociala problem. Urvalet av artiklar kan kanske istället ses som en indikation på att sociala problem, utöver brott, inte är vardagsnyheter. Dock använder sig både HD/Landskrona Posten och Sydsvenskans journalister av *piggybacking* för att överdriva betydelsen av vissa händelser (Loseke, 2003). I Svalöv handlar det om att samla alla våldsbrott som skett i nordvästra Skåne på nyårsafton för att förstärka intrycket av att det förekommit våld under nyårsnatten. I Malmö använder man *piggybacking* mer systematiskt genom att upprepade gånger koppla samman händelser och fenomen som inte nödvändigtvis har ett bekräftat samband.

Sydsvenskan i Malmö har, trots sin relativt stora stab och resurser, ett ganska likriktat innehåll i sina artiklar. Interdiskursiviteten är låg och tyder på att det finns en ganska stabil hegemoni som dikterar vilka sociala problem som det får skrivas om i tidningen. De flesta artiklar handlar om våldsbrott och nästan hälften av artiklarna relaterar till de två morderna som skedde första veckan i januari.

Den andra frågeställningen gällde hur sociala problem relaterade till officiell statistik.

Rapporteringen om morderna i Malmö står inte i proportion till officiell statistik eftersom en undersökning av antalet mord i statistiken i förhållande till artiklar om mord visade att ration mellan dessa var hög.

Även rapporteringen av Svalövs sociala problem i tidningen visar på ett oproportionellt förhållande mellan antalet artiklar och officiell statistik, fast i andra riktningen. Trots att det förekommer en mängd olika brott i kommunen enligt BRÅ (2015) rapporteras knappt några av dessa i tidningen, under den period som jag undersökt. De brott som får mest uppmärksamhet, bilstölderna, är inte representativa för kommunens brottsstatistik (ibid.).

Den sista frågeställningen rörde förutsättningarna som formar nyhetsrapporteringen. Den tydligaste förutsättningen för utformningen och frekvensen av artiklar är tillgången på resurser. Detta visar sig i att antalet journalister på Sydsvenskan som skriver om sociala problem är många gånger fler än på HD/ Landskrona Posten, där det bara finns en journalist som skriver specifikt om Svalövs kommun och ett par andra journalister och en insändarskribent som skriver mer allmänt om nordvästra Skåne. Det innebär att en journalist har möjlighet att ensam styra utformningen av Svalövs nyheter. Trots att Sydsvenskan har många fler journalister skiljer sig dock utformningen av nyheter inte dramatiskt från varandra. Det är svårt att veta exakt vilka förutsättningar som formar innehållet i Sydsvenskans artiklar utan att göra en riktig undersökning. Det kan vara allt från hur redaktören styr redaktionen till hur journalisterna påverkar varandra.

Vidare forskning

Det finns utrymme för mer forskning kring konsekvenserna av de frågor jag har ställt i uppsatsen. Till exempel är de praktiska implikationerna av lokaltidningarnas bortdöende svåra att mäta eller synliggöra. Det skulle kunna vara så att urbaniseringen bidrar till att intresset för landsbygdens nyheter minskar. Eller så kanske är situationen omvänd. Antagligen påverkar olika faktorer, diskurser och sociala praktiker, varandra i ett dialektiskt förhållande, precis som Fairclough (2003) beskriver i *Analysing Discourse*, vilket gör det svårt att ibland veta vad som är hönan eller ägget. Även om den minskade nyhetsrapporteringen från rurala områden inte direkt bidrar till urbaniseringen är det inte omöjligt att bristen på nyheter bidrar till att reducera landsbygdens attraktionskraft. Det skulle kanske vara positivt med mer forskning kring mediastrategier, med avstamp i Anderssons (2010) undersökning av hur en landsbygdskommun i Skåne försöker hitta en ny identitet och bättre lönsamhet genom att marknadsföra sig som en konsumtionsvara (naturupplevelser mm.).

Till sist vill jag uttrycka ett hopp om att satsningar på en oberoende, seriös, journalistik blir en del av landsbygdsutvecklingen, såväl i Svalövs kommun som i resten av rurala Sverige.

8 Referenslista

- Barclay, E, Donnermeyer, J, & Jobes, P. (2004). "The dark side of Gemeinschaft: Criminality within rural communities", *Crime Prevention And Community Safety*, 6, 3, pp. 7-22
- Barkman, T. (2012). Malmö är värst på gangstermord. *Sydsvenskan*. 5 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Bergström, G, & Boréus, K. (2005). *Textens Mening Och Makt: Metodbok I Samhällsvetenskaplig Text- Och Diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur
- Bryman, A. (2008). *Social Research Methods*. Oxford: Oxford University Press
- Chukri, R. (2012). Efter domen. *Sydsvenskan*. 21 juli. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2015-08-28)
- Dagspress (2015) *Medieverktyg*. <http://www.dagspress.se/medieverktyg?regionId=28> Hämtat: 2014-04-05
- Fairclough, N. (2003). *Analysing Discourse: Textual Analysis For Social Research*. New York: Routledge
- Habal, K. & Melander, K. (2012). Tusentals möttes för tal och tårar. *Sydsvenskan*. 7 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Helsingborgs Dagblad. (2009). *Vårt mediahus*. <<http://hd.se/omoss/2009/08/13/vaart-mediahus/>> Hämtat 2015-02-20
- Jalakas, A & Wadbring, I. (2014). Ska man gråta om papperstidningen försvinner? I Oscarsson, H, & Bergström, A (red.). *Mittfåra & Marginal: SOM-Undersökningen 2013*. Göteborg: SOM-institutet
- Jansson, A, Andersson, M. (2010). "Rural Media Spaces: Communication Geography on New Terrain", *Culture Unbound: Journal Of Current Cultural Research*, p. 121
- Journalisten (2012) *Dagspressen fortsätter tappa läsare*. <<http://www.journalisten.se/nyheter/dagspressen-fortsatter-tappa-lasare>> Hämtat 2015-02-20
- Jönson, H. (2010). *Sociala Problem Som Perspektiv: En Ansats För Forskning & Socialt Arbete*. Malmö: Liber
- Landsbyggsdefinitioner I Sverige Och Andra Länder*. 2008. Östersund: Glesbygdsverket
- Larsson, S. (1994). *Berättande Journalistik*. Stockholm: Natur och kultur
- Lenas, S. (2014). Storstadsdominans förvränger bilden av landsbygden. *Dagens Nyheter*. DN.se < <http://www.dn.se/kultur-noje/storstadsdominans-forvranger-bilden-av-landsbygden/> > Hämtat 2015-09-02

- Loseke, D. R. (2003). *Thinking about social problems: an introduction to constructionist perspectives*. New York: Aldine de Gruyter.
- Lugnt nyårsfirande. (2012). *Landskrona Posten*. 3 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2012-01-25)
- Malmös vapen. (2012). *Sydsvenskan*. 4 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Marlane, J. (2006). "Tarnished Truth", *International Journal Of The Humanities*, 3, 6, pp. 125-129
- Melin, L, & Lange, S. (2000). *Att Analysera Text: Stilanalys Med Exempel*. Lund: Studentlitteratur
- ...men flera misshandlade. (2012). *Landskrona Posten*. 3 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2012-01-25)
- Mikkelsen, J. & Bäverman, J. (2012). Anhöriga demonstrerade på nytt. *Sydsvenskan*. 8 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Månsson, J. (2012). Människan bakom vapnet. *Sydsvenskan*. 5 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Nasr, N. (2012). "Kanske är det en del av gärningsmännen som inte bor i Malmö?". *Sydsvenskan*. 5 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Nordicom (2015) *Mediedagen 2014: Bok, Webb-tv och digital radio ökar*.
<<http://nordicom.gu.se/sv/mediefakta/nyheter/mediedagen-2014-bok-webb-tv-och-digital-radio-okar>> Hämtat 2015-06-03
- Nordström, A. (2014). "Storstaden har blivit norm". *Dagens Nyheter*. DN.se
< <http://www.dn.se/kultur-noje/storstaden-har-blivit-norm/>> Hämtat: 2015-09-02
- Nylund, S & TT. (2012). Ministern vill se hårdare straff vid vapenbrott. *Sydsvenskan*. 4 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- O'Connell, M. (1999). "Is Irish Public Opinion towards Crime Distorted by Media Bias?", *European Journal Of Communication*, 14, 2, p. 191
- Pantti, M. (2005). "Masculine tears, feminine tears - and crocodile tears: Mourning Olof Palme and Anna Lindh in Finnish newspapers", *Journalism*, 6, 3, pp. 357-377
- Pettersson, P. (2012). Tre gånger fler bilstölder 2011. *Landskrona Posten*. 5 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-25)
- Riksdagen (2015) *Så funkade riksdagen*. <<http://www.riksdagen.se/sv/Sa-funkar-riksdagen/Riksdagen-i-samhallet/>> Hämtat: 2014-05-23
- Rydén, H. (2008). Kravallerna tilltog på Rosengård. *Sydsvenskan*. 19 december. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2015-08-28)

- Skogkär, M. (2012a). Gilla läget. *Sydsvenskan*. 5 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Skogkär, M. (2012b). Konsumentmakt mot maffia. *Sydsvenskan*. 7 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Svensson, P. (2012). Det hemska vi helst tänker bort. *Sydsvenskan*. 4 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Tjejer stal dator hos äldre man. (2012). *Landskrona Posten*. 7 januari. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2013-01-20)
- Wiltburg, J. (2004). "True Crime: The Origins of Modern Sensationalism", *American Historical Review*, 109, 5, pp. 1377-1404
- Winther Jørgensen, M & Phillips, L. (2000). *Diskursanalys Som Teori Och Metod*. Lund: Studentlitteratur
- Woods, M. (2010). "Reporting an Unsettled Countryside The News Media and Rural Protests in Britain", *Culture Unbound: Journal Of Current Cultural Research*, p. 215
- Younes, H & Brundin, L. (2011). "Alla hjälps åt på Rosengård". *Sydsvenskan*. 7 november. Tillgänglig: Retriever, Mediaarkivet (2015-08-28)